

Pareiškimas

Tinkamų audito ir atskaitomybės susitarimų svarba ekonominei ir pinigų sąjungai ir ES ekonominiam valdymui

Mes, ES valstybių narių aukščiausiųjų audito institucijų (AAI) ir Europos Audito Rūmų vadovų ryšių palaikymo komitetas;

pripažindamas vertingą Europos Vadovų Tarybos nuveiktą darbą plėtojant priemones ir įrankius, padedančius pasiekti stabilumą, koordinaciją ir gerą valdymą viešųjų finansų valdymo srityje bei skatinti konkurencingumą, darbo vietų kūrimą ir augimą;

pabrėždamas, kad, ankstesnes valstybių narių kompetencijas ir prievoles perkėlus į ES ar tarpvalstybinį lygmenį, auditas ir atskaitomybė turi būti išsaugoti;

primindamas 2011 m. gruodžio 22 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos priimtą Rezoliuciją Nr. A/66/209 „Viešojo administravimo efektyvumo, atskaitingumo, veiksmingumo ir skaidrumo skatinimas stiprinant aukščiausiasias audito institucijas“, kurioje pabrėžiami valstybinių audito institucijų nepriklausomumo principai ir teigiamai vertinamos Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (INTOSAI) Limos ir Meksiko deklaracijos;

primindamas Europos Vadovų Tarybos pirmininko 2012 m. birželio mėn. ataskaitą „*Siekis sukurti tikrą ekonominę ir pinigų sąjungą*“, kurioje pateikiama stabilios ir klestinčios ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) vizija, paremta integruotais biudžeto, ekonomiais ir finansiniais teisiniais pagrindais, kurioje taip pat užtikrintas demokratinis teisingumas ir atskaitomybė;

atsižvelgdamas į Europos Komisijos komunikatą, kuriame išdėstytas „*Stiprios ir veiksmingos ekonominės ir pinigų sąjungos projektas: Europos masto diskusijų pradžia*“;

pritardamas tam, kad Europos Vadovų Tarybos pirmininko kartu su Europos Komisijos, Europos Centrinio Banko ir Euro grupės pirmininkais 2012 m. gruodžio mėn. parengtame Tikros ekonominės ir pinigų sąjungos sukūrimo plane, taip pat Europos Vadovų Tarybos 2012 m. gruodžio 14 d. išvadose daug dėmesio skiriama demokratinio teisėtumo ir atskaitomybės principams;

patvirtindamas Audito Rūmų 2013 m. vasario 7 d. Europos Parlamento, Europos Vadovų Tarybos ir Europos Sąjungos Tarybos, Europos Komisijos ir Europos Centrinio Banko (ECB) atstovams skirtame laiške pareikštą nuomonę, kad jų įgaliojimai apima ECB pasiūlytos kredito institucijų rizikos priežiūros tinkamo finansų valdymo audita;

primindamas 2011 m. spalio mėn. Ryšių palaikymo komiteto pareiškimą Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Europos Komisijai ir ES valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms dėl *Europos semestro ir kitų naujų ES ekonomikos valdymo patobulinimų poveikio Europos Sąjungos valstybių narių aukščiausiosioms audito institucijoms ir Europos Audito Rūmams*;

pabrėždamas šiuos principus, taikytinus, kai naudojami viešieji finansai:

- pakankamą skaidrumą, teikiant patikimą ir savalaikę informaciją, rodančią tikrą ir teisingą padėtį finansinėse ataskaitose;
- tinkamą atskaitomybę, apimančią visuomenės nuomonę ir skatinančią už valdymo procesus atsakingus subjektus teikti ataskaitas;
- pakankamą viešąjį išorės auditą, atitinkantį tarptautinius audito standartus (ISSAI), leidžiantį pateikti patikinimą ir informaciją apie viešųjų finansų įplaukas ir jų panaudojimą bei apie jiems kylančią riziką.

Pritaria, kad:

Europos Vadovų Tarybos diskusijos dėl 2013 m. birželio mėn. plano atvers puikią galimybę išsaugoti ir sustiprinti viešąjį išorės auditą ir atskaitomybę baigiant kurti EPS, bankų sąjungą ir sustiprintą ekonominių politikų koordinavimą. Tai bus pasiekta šiomis priemonėmis:

- **Sukuriant nuoseklų audito ir atskaitomybės teisinį pagrindą**

Atitinkami Europos Sąjungos ir nacionalinių parlamentų vaidmenys teisėkūros ir atskaitomybės procesuose bei jų tarpusavio santykiai šioje srityje yra būtini ir turėtų būti išsaugoti.

Vykdamas ES teisėkūros procesą, nacionalinės ir ES atskaitomybės grandinės ir santykiai tarp AAI ir nacionalinių parlamentų turėtų būti išsaugoti kaip to reikalauja nacionalinės konstitucijos;

- **ES teisės aktuose pripažįstant viešojo išorės audito svarbą**

Nepriklausomas ir pakankamas išorės auditas ES ir nacionaliniu lygmenimis yra labai svarbus teikiant teisės aktų kūrėjams ir piliečiams patikinimą ir informaciją apie teisėtą, veiksmingą, efektyvų ir ekonomišką viešųjų finansų naudojimą ir politikų įgyvendinimą.

Europos Sąjungos nuostatos, turinčios poveikį viešajam išorės auditui, turėtų būti reglamentuojamos tik ES teisėkūros aktais, kuriems priimti taikomas konsultacijų procesas, kaip nustatyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo;

- **Stiprinant audito susitarimus bankų sąjungos atžvilgiu**

Ryšių palaikymo komitetas pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti pakankamą kredito institucijų rizikos priežiūros audito aprėptį siūlomoje bankų sąjungoje. Ryšių palaikymo komitetas pabrėžia, kad yra būtina užtikrinti efektyvų, skaidrų ir visapusišką priežiūros institucijų auditą nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis;

- **Integruojant audito susitarimus į fiskalinės drausmės sritį**

Ryšių palaikymo komitetas ragina visapusiškai atsižvelgti į viešojo išorės audito vaidmenį sustiprintos fiskalinės drausmės srityje. Užduočių perdavimas ES aukščiausiosios audito institucijoms turėtų būti paliktas valstybių narių nuožiūrai;

- **Didinant finansinių stabilizavimo priemonių skaidrumą ir jų audito nuoseklumą**

Ryšių palaikymo komitetas pabrėžia, kad yra būtina užtikrinti efektyvius, skaidrius ir visapusiškus viešojo išorės audito susitarimus įvairiems Europos Sąjungos finansinio stabilizavimo fondams.

Ryšių palaikymo komitetas prašo šiuo metu pirmininko pareigas einančios Lietuvos Respublikos valstybės kontrolierės, taip pat Portugalijos AAI pirmininko ir Europos Audito Rūmų pirmininko (atitinkamai buvusio ir būsimo pirmininkų) perduoti šį pareiškimą Europos Sąjungos AAI vadovų vardu Europos Vadovų Tarybos pirmininkui.

Priimta Liuksemburge, 2013 m. gegužės 8 d.